

Posudek oponenta

Jméno a příjmení diplomanta: **Oldřich Nejd**

Téma a rozsah práce: **Právní postavení diecézních, vikariátních a farních rad v římskokatolických diecézích v českých zemích**

119 stran (98 stran vlastního textu).

Datum odevzdání práce: 22. 4. 2014

Úlohou diplomanta bylo prozkoumat a srovnat právní úpravu způsobu ustavení a také kompetence kolektivních orgánů osmi diecézí katolické církve latinského obřadu v českých zemích a jim podřízených vikariátů (děkanátů) a farností. Ustanovení a funkce těchto orgánů je předepsána a má svůj rámcový základ v Kodexu kanonického práva z roku 1983. K jejich založení došlo u nás postupně až po návratu demokratického právního řádu a náboženské svobody v roce 1990. Tehdy – i v době nejnovější, tedy několika posledních let – byla konkrétní podoba zkoumaných orgánů i rozsah jejich kompetence ve smyslu ustanovení celocírkevních předpisů dotvořena, a to nositeli partikulární zákonodárné pravomoci, tj. jak Českou biskupskou konferencí, tak i každým z osmi diecézních biskupů. Téma je mimořádně aktuální nejen pro značné rozšíření právní matérie, týkající se rozhodovací pravomoci nových církevních orgánů ustavených teprve v nedávné době, ale i v důsledku toho, že popisované partikulární církevní zákonodárství vstřícně reaguje na státní zákonodárství, zejména na zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Uvedeným tématem se dosud komplexně nezabývala žádná vědecká monografie, a pokud je nám známo, nebylo toto téma předmětem žádné do této doby obhájené diplomové práce. Předmětná diplomová práce je tedy počinem originálním a novátorským.

Téma bylo velice náročné na předběžné teoretické znalosti. Diplomant prokázal, že se dobře vyzná v ústavním, správním i majetkovém právu církevním a že dobře zvládl veškerou látku všech oborů církevního a konfesního práva, které se vyučují na Právnické fakultě univerzity Karlovy. Navíc že jsou mu dobře známy principy teorie práva, správního a občanského práva.

Vstupní údaje, které zpracoval, byla nejen příslušná ustanovení Kodexu kanonického práva, ale také nařízení a doporučení České biskupské konference a více než šedesát různých stanov, které čeští a moravští diecézní biskupové vydali pro rady ustavené v jejich diecézích. K tomu si navíc obstaral dobrozdání a výklady kancléřů, vicekancléřů nebo notářů všech osmi diecézí. S řadou z nich projednal specifika postavení rad v jednotlivých diecézích osobně.

Vzhledem k nejednotnosti způsobu vydávání stanov jednotlivých rad v různých diecézích diplomant podstoupil pracnou až „detektivní“ vyhledávací činnost, aby je shromáždil (což se mu podařilo v téměř všech případech). Při jejich posuzování úspěšně použil nejen metody prosté komparace, ale dokázal provést syntézu prvků, kterými se partikulární právní předpisy

jednotlivých diecézí, některých nebo všech, spolu shodují, a analyzovat případy, v nichž se naopak rozcházejí.

Diplomant v plné míře splnil cíl své diplomové práce. Při zpracování tématu postupoval samostatně a iniciativně. Využil v plné míře nabízené možnosti častých konzultací s vedoucím své diplomové práce a použil jeho doporučení tvůrčím způsobem. Prokázal skvělou schopnost písemného projevu i osobních jednání. Vynikajícím způsobem se orientuje v právním textu a zjištěné výsledky zaznamenává v logickém sledu a v uspořádání odpovídajícím pravidlům právní teorie. Také obsah je logicky uspořádán, a tomu odpovídá i přesné členění textu.

Diplomant výborně a bohatě použil předních světových zdrojů právní interpretace kanonického práva, zejména americký *New Commentary of the Code of Canon Law* (Beal, Coriden et al.) a průběžně aktualizovanou lístkovnici vydávanou pod názvem *Münsterischer Kommentar zum Codex iuris canonici* (Klaus Lüdicke a kol.). Rozsah literatury, o kterou se jeho práce opírá, je široký. Nevynechává žádného významného českého autora, ani překlady polských autorů do češtiny. Díla předních autorů německých (Listl, Ruf) a anglických (Sheeley) studoval v originále. Škoda, že nepoužil častěji latinského originálu Kodexu, při jeho prioritě před překlady do národních jazyků. Možná, že by bylo vhodné častěji a důsledněji uvádět latinské originály některých základních termínů.

Přímé citáty uvádí diplomant přiměřeně, podobně i parafráze svých literárních předloh, na které vždy odkazuje. Diplomová práce obsahuje 536 poznámek pod čarou.

Analýza problematiky je dostatečně hluboká. Úprava textu je vynikající, stejně i jazyková a stylistická úroveň.

Drobné připomínky:

s. 16, řádka 5 zdola: členové sekulárních společností ... – hodilo by se upřesnit „zasvěceného života“ a dodat „a společností apoštolského života“.

s. 42: Sbor farářů podle c. 1742 § 1 – i když je slovo „sbor“ uvedeno uprostřed textu českého překladu Kodexu, přesto bylo dlužno uvážit, jak odlišit originální výraz *coetum* od *collegium*, což je právě a obvykle překládáno jako „sbor“.

s. 67: *capitula collegiale* – správně mělo být *capitulum collegiale*.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnocení výborně.

Námět na téma rozhovoru při obhajobě diplomové práce:

Pohovořte souhrnně o radách a „sborech“ osob, které jsou předmětem diplomové práce, s ohledem na to, zda jsou či nejsou grémii s oprávněním hlasovat.

V Praze dne 20. 5. 2014

Prof. JUDr. Jiří Rajmund Tretera
oponent